

Gimnazisták a Menházban



Közel ötven nagymgyeri gimnazista jött el a komáromi Menházba. Beszámolónk lapunk 4. oldalán.

Előzetes: Komáromi Napok

A Komáromi Zsidó Hitközség az idén is bekapcsolódik a Komáromi Napok rendezvénysorozatába, az alábbi eseményeket tervezzük: **2013. április 28.** vasárnap (Lag Ba Omer ünnepe), délután: nyitott kapuk napja, majd 16:00-tól a brünni **KlezMehrin zenekar ingyenes koncertje** a zsinagógában. A részletes programot a HH áprilisi számában közöljük. ■



Barchesz és kóser pékáruk rendelhetők

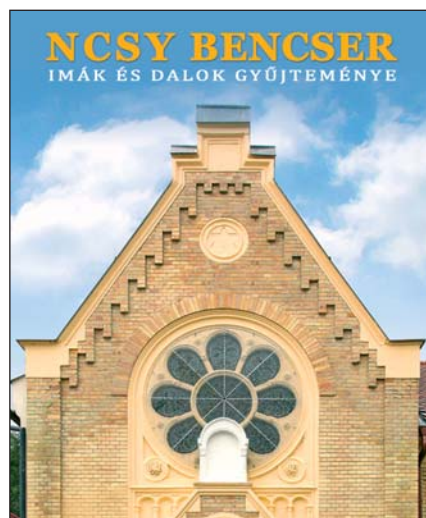
Barchesz és kóser pékáruk az alábbi péntekekre rendelhetők a titkárságon: **Április 26.** Tel: 7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk. Rendelésüket az adott héten szerdákig adhatják le. Mindenkinek jó étvágyat kívánunk! ■

Pészach ünnepe

Pészach ünnepe az idén március 25-én, hétfőn este kezdődik. A két széder 25-én és 26-án lesz. 26-és 27-e (kedd, szerda) főünnepek. 28-31-ig (csütörtök-vasárnap) félünnepek vannak. Április 1-je és 2-a (hétfő, kedd) az ünnep utolsó két napja szintén főünnep. Minden Kedves Olvasónknak kóser pészachot kívánunk! ■

Megjelenik a KZSH saját bencsere

Hosszú előkészítés után megjelenik a KZSH saját fedlapjával ellátott bencser. Az imák és dalok gyűjteménye Balla Zsolt lipcsei rabbi fordítása, a korábban már általunk kiadott péntek esti imakönyv folytatása. A kiadványt 150 példányban készítettük el. A borítót Saláth Richárd tervezte. Bízunk abban, hogy hittestvéreink gyakran használják majd a hiánypótló művet. ■



Támogatónk

nka Nemzeti Kulturális Alap

Egyetemisták a Menházban

Március 3-án szlovákiai és kárpátaljai doktorandusz hallgatók látogattak a Menházba Bajcsi Ildikó vezetésével. Fontos eseménynek tartjuk, hogy kétnapos komáromi továbbképzésüknek része lett a zsinagóga felkeresése. A KZSH nevében Paszternákné Kertész Zsuzsanna és dr. Novák Tamás vezetőségi tag fogadták a csoportot és válaszoltak a hallgatók kérdéseire. ■



Nyertes pályázatok

A Nemzeti Kulturális Alap pályázatán erre az évre is támogatásban részesült a Hitközségi Híradó. Komárom városa a szociális és kulturális alapból szavazott meg hozzájárulást a KZSH tevékenységéhez. Kulturális és oktatási rendezvényeink az EZRA Alapítvány támogatásával valósulhatnak meg 2013-ban. Köszönjük! ■

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Külföldi olvasóink figyelmébe: Támogathat már Paypalon keresztül is!

A Komáromi Zsidó Hitközség megnyitotta Paypal számláját, adományait az alábbi címre küldhetik: help@menhaz.sk

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 1996-ban, **főszerkesztő** – szerkesztő: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám:** EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. Alapítva 1996-ban. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra národnostných menšín 2012. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!**

Faliújság

rövid hírek

✧ a KZSH-t, a Shalom klubot és a HH-t támogatták: Greguš Éva, Vajnorsky Teri néni (Jeruzsálem), Šajmovičová Zuzana (Pöstyén), Šaláti Erzsébet (Léva), Boček Péter (Kassa) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ A Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetségének elnöksége 2013. február 28-án Pozsonyban tartotta soros ülését, melyen az aktuális kérdéseket vitatták meg és elfogadták a szövetség 2012. évi beszámolóját és 2013. évi költségvetését.

✧ Új könyvekkel bővült a Spitzer Béla Kiskönyvtár állománya. Pályázati forrásokból szlovák és magyar nyelvű műveket szereztünk be.

✧ Purim és Pészach ünnepére izraeli szalvétákat és díszítőelemeket adományozott dr. Paszternák András és Paszternák Tamás.



Purim Komáromban

többen saját süteményükkel gazdagították a rendezvényt. ■

A Komáromi Zsidó Hitközség Shalom klubjában hagyományosan idén is közösen ünnepeltük Purim ünnepét. Elmondhatjuk, hogy az utóbbi időben több tagunk tért vissza a közösséghez, illetve számos olyan hittestvérünk is eljött, akik korábban szinte soha nem jártak közénk.

Mindenkit arra biztatunk, hogy legyenek részesei a hitközségünk által nyújtott közösségi élményeknek, programoknak, tanulják meg velünk együtt a zsidóság alapjait. Nyitott programjainkon baráti légkörrel várjuk az érdeklődőket.

A feldíszített terem, vidám jelmezek, hámán táska, friss barchesz várta az érkezőket a vasárnap délutáni összejövetelen. Paszternák Tamás koordinátor köszöntötte a megjelenteket és bemutatta a délután vendégeit.

Elsőnek Riszovannij Mihály szólt az ünnep jelentőségéről, majd David Adri a chabad küldötte olvasta fel Eszter könyvét, a Megilát. Hosszú évtizedek után először hangzott el Komáromban a teljes Megila héber nyelven. Az Adri család és a Szlovákiai Zsidó Hitközség

gek Központi Szövetsége közös slachmóneszét minden résztvevő megkapta. A barcheszra Riszovannij Mihály mondott áldást.

A program további részében dr. Zuzana Vitálová pozsonyi egyetemi docens szlovákul és magyarul tartott előadást a komáromi születésű híres zeneszerző, Lehár Ferenc életéről, zenei betétekkel fűszerezve.

Ezután Paszternák András, aki hosszabb idei Ramat Ganban tartózkodik, adott élőben helyzetjelentést az Internet segítségével arról, hogyan is ünneplik a Purimot Izraelben.

A rendezvény purimi tombolával ért véget, melyet Pasternák Antal elnök vezetett. Ő ajánlotta fel a díjak egy részét is.

Köszönjük mindenkinek, aki eljött,



dr. Zuzana Vitálová pozsonyi egyetemi docens



PT

Zsinagógai textilek cseréje

Megkezdődött a zsinagógai textilek cseréjének előkészítése. Hagományainknak megfelelően egy színes (kék) sorozat és egy fehér, ünnepi sorozat készül Izraelben Aaron Ajzenberg műhelyében. Az egyes sorozatok 3-3 darabból (Parochet – Tóraszekrény függöny, Bima – Tóraolvasó asztal takaró és az Omed – előimádkozói emelvény takarója) állnak. Adományaikat továbbra is szívesen fogadjuk bankszámlaszámainkon vagy a KZSH titkárságán „Textil” megjelöléssel. Edigi hozzájárulásaitak köszönjük! ■



Nagymegyeri gimnazisták a Menházban

Február 22-én, pénteken közel ötven harmadikos és negyedikes gimnazista jött el a komáromi Menházba. Láto-

mukra a Komáromi Hitközség életét bemutató dokumentumfilmet. Paszternák Tamás prezentációja segítségével

hívjam figyelmüket arra, hogy Izrael állam nyelve megközelíti a mostanában divatos japán nyelv bonyolultságát.

A délelőtt koszorúzással zárult, majd a temetőben tettünk az erős havazás és szélfújás ellenére egy rövid sétát.

Úgy gondolom, hogy az oktatás elengedhetetlen azon tévhitiek legyőzésében, amelyek többnyire az antiszemitizmus alapját képezik. ■



gatásuk célja az volt, hogy ismerkedjenek a zsidó kultúrával, vallással, hagyományokkal. Tanáraik kíséretével közel négy órát töltöttek a városban. A Komáromi Zsidó Hitközség és az iskola nyugalmazott történelemtanára, Varga László együttműködése 2004-ben kezdődött, azóta minden évben emléknapot szerveznek a nagymegyeri oktatási intézményben. Most először a tanulók látogattak hozzánk.

A Menházban a zsinagógát tekintették meg, ezt követően levetítettük szá-

arra próbált választ adni a diákoknak, hogy ki a zsidó, kiket tekintünk zsidónak. Az ünnepek bemutatását jómagam végeztem. Örömmel tapasztaltam, hogy a fiatalok többsége igen kíváncsi volt a zsidó fesztiválokra. Kimondottan jól érezték magukat a trenderli pörgetése közben. Az asztalokra kitett hámántáska már csak fokozta a délelőtti hangulatát. Nagy sikere volt, a „leírom a neved héberül” akciónak, mellyel az volt a célom, hogy közelebb hozzam a héber nyelv segítségével a zsidó kultúrát, fel-



Miklós Dóri

Találkozások...

Pár hónappal ezelőtt megcsörrent a telefonom, egy fiatal izraeli lány érdeklődött a komáromi hitközségről. Édesanyjával az onnan származó nagyszülők gyökereit szeretne volna felku-

latni. Hetekkel később útnak is indultak városunk felé. Minderről beszámoltunk a Hitközségi Híradó egyik korábbi számában.

Február közepén Izraelben talál-

kozhattunk újra komáromi vendégeinkkel. Kalauzolásuk során megismerhettük Netanya város csodálatos tengerpartját és a helyi látnivalókat. Az esti vacsorára hivatalos volt az egykoron (1943) a helyi bencés gimnáziumban érettségizett Steiner Magda is, aki testvérével együtt alijázott a háború szörnyű emlékeinek árnyékában az akkoriban megalakuló Izraelbe. Nagy élményt jelentett számunkra a nagymamánktól hallott történetek egyik szereplőjével találkozni ezen a kellemes, hangulatos estén. Sok új információt hallhattunk a háború előtti komáromi zsidó életéről és az 1930-40-es évek megpróbáltatásairól.

Köszönet a házigazdáknak Miriam és Maya Assifnak, Magda néninek és családjának, akik emlékezetessé tették szentföldi utunkat. ■



Magda néni lányával és vejével

PA

Feuerstein Azriel:

KELJFELJANCSI

6. fejezet 7. rész

Erre mondják, hogy az ember nem képes se köpni se nyelni. Sétálunk hazafelé szeretett szülővárosunkban, öltözködésünk és viselkedésünk tanúsítja, hogy a rangunk a társadalomban nem alacsony, itt-ott egy ismerős barátságosan int vagy alapemelésel üdvözl. Kovács biztos úr is az utcasarkon mosolygós féltisztelgéssel emeli sapkájához a kezét, a felesége jelentős árengedményt kap az üzletben, a lánya is, aki nemrég ment férjhez, bejött, bemutatkozott és nem vesztett rajta, mert építeni kell a kapcsolatokat. Nehéz elképzelni, hogy valaki gázzal akar minket megfojtani, hogy azután a testünket elégesse. Hogyan, a barátságos Kovács biztos úr eljön, hogy kiűzzön bennünket a lakásunkból és az üzletből? Mit mondanának a szomszédok? És, különben is, az egész ügy már nem tarthat sokáig, Hitler a tönk szélén áll, ez teljesen világos. Afrikában a szövetséges hatalmak tönkre verték a dicső Rommel tábornokot és több németet ejtettek foglyul, mint az oroszok Sztalingrádnál. Sziciliát elfoglalták, Mussolini börtönben van, Olaszország rövidesen megadja magát, a német városok állandó bombázások alatt vannak, az oroszok átkeltek a Dnyeperen. Hol van az a Dnyeper? Ma már 1944 januárjában vagyunk. Meddig folytatódhat még a háború? Biztos, hogy nem sokáig.

A Chanukai ünnepek kissé késnek, mint rendesen, hogy közelebb legyenek a farsanghoz. Ez éven nem lesz bál, mert sok fiatal munkatáborban van, tánc helyett egy vidám est lesz, Spielberger Leó a konferanszié. A szkeccsek elég humorosak a viccek a felnőttek számára kissé sikamlósak, de mi, az ifjúság, odavagyunk a gyönyörűségtől. Általános vélemény szerint kellemes este volt. Már a hatodik gimnáziumba járunk. Ha lett is volna tánc, akkor sem vehettünk volna benne részt, mert ez csak hetedikről van megengedve. Talán majd jövőre, addigra minden véget ér. Különben, arra is kell gondolni, hogy mint chalucoknak a szalontánc talán nem is való.

A kis cionista körünk találkozói

folytatódnak Erdélyi Feri az előadó és a titkár, ő két leckével előz meg minket, de jó előadó készsége van és megőrzi a tanításhoz szükséges tekintélyt. Egy héber levél kópiáját hozta magával, érdekes hogy a kiírt kézírás összeköti a betűket. Kipróbáljuk a héber aláírásunkat, Ferinek a sajátja nem tetszik, nekem az enyém igen. Ma én tartom az előadást. A címe: „Marxizmus és a szocialista mozgalmak”. Az előadás után mindenki győzköd, hogy rögtön égessem el. Nem elég a tiltott cionizmus, még az hiányzik, hogy marxizmusról találjanak előadást. A java a végére marad. Feri bejelenti, hogy hivatalos értesítést kapott a központból, hogy az alija április első napjaiban lesz. A pontos dátumról csak az utazás előtt egy-két nappal fognak értesíteni. Szigorú tiltóparagrafusra van szükség és minden búcsúzkodástól tartózkodni, kell. Az első lelkesedés után, miután a társaságot kikísértem, egyedül maradok és, mi tagadás, egy kis hasfájásom van. 1944 márciusában vagyunk és egy hónapon belül az életemet teljesen megváltoztatom. Meg vagyok győződve, hogy ez a helyes, nem, ez az egyetlen lehetséges út, de mit tegyek, kicsit sajnálom a szülőket, a rokonságot, a magyar nyelvet a verseivel és énekeivel, a városomat, Kassát és az egész eddigi életemet, amely mindent öszszévéve, nem is volt olyan rossz.

A legközelebbi szombati találkozón ómamáék kertjében közeli utazásom az egyetlen téma. Mindenki tudja, hogy én már régen bejelentettem, hogy a jövőmet Palesztinában látom, amióta Klári megérkezett vagy egy fél éve, már nem is beszélnek rémhírekről, tulajdonképpen mindenki tudja, hogy a köröttünk lévő országokban a zsidókkal borzalmas dolgok történnek, de talán ez nem az alkalmas idő? A háború a közeli napokban vagy hónapokban véget ér. Magyarországon ezek a borzalmak elképzelhetetlenek, ezt mindenki tudja. Meg kell gondolni kétszer ezt az utazást. Nem mintha ez valakit érdekelne, de a dátum 1944. március 18.

7. fejezet 1. rész

„Hej, Jéorj, mi történt: Már nem válaszolunk egy barátságos kopogtatásra? Csak nem aludtál el ezen a szép tavaszi napon?”

„Nem fröken Ulle, csak egy küssé el voltam merülve a gondolataimban. Délelőtt még sétáltam is egy kicsit a parkban és élveztem ezt a ritka friss, tavaszi levegőt.”

„Igen láttam, hogy milyen lelkesen magyaráztad a kis barátnődnök az iskolánk kies pontjait.”

Ezt a mondatot okosabb lesz válasz nélkül hagyni. A falu végén a nagy tótól nem messze volt egy pár svéd barakk, ahol „flüchtling” azaz menekült lányok, főleg magyarok, laktak, akik a helyi textilgyárban dolgoztak és reggel unalmamban arrafelé vitt az utam, abban a reményben, hogy talán otthon találok valakit, akinek nem volt kedve munkába menni. Szerencsémre nem kellett olyan messze mennem, mert útközben találkoztam Szosával (vagy talán Broniával) mindenestre a két nagyon csinos és kedves lengyel lány egyikeknek, akik a faluban laktak és az egyetlen hibájuk az volt, hogy csak párosával lehetett őket látni, mint Noé állatkáit, ami ugyan nem zavarja a társalgást, de igenis zavarja a kapcsolatok elmélyítését. Egyszóval, Szosa - vagy Bronia – ezúttal egyedül volt és megmagyarázta, hogy fejfájással ébredt és ezért nem ment munkába, de a fejfájása elmúlt és kijött egy kicsit sétálni. Udvariassan felajánlottam, hogy megmutatom neki az iskola körüli parkot, az épület mögötti kis tavat és a környékét, általános vélemény szerint a környék kies és romantikus pontjait. Az iskolaévtől alatt nem sétáltam itt – érthető okokból - idegen lányokkal, de most a szünidő alatt, nincs, aki zavarjon, persze elfelejtettem fröken Ullét, akinek a hátán is szeme van. Sajnálattal kell közölnöm, hogy a kies, romantikus környezet nem sokat segített, mert Bronia – vagy Szosa – fejfájása ugyan elmúlt, de az oka nem, úgy hogy felfedező utak, részletes feltérképezés és talajjelőkészítő munkákon kívül másra sor nem kerülhetett. Tehát szomorúan hazakísértem a hölgyet, aki fájdalomdjákként teával kínált meg. Mindig utáltam a teát. Szóval most fröken Ullével maradjunk szilárd talajon. ■

Folytatása következik...

EGY ÉV IZRAELBEN

Dr. Paszternák András útinaplója

XVIII. rész

Utca macska és családi kör

(2011. július 21., csütörtök)

Végigültem ma egy 1,5 órás szakmai értekezletet. Kimondottan élveztem. Igazából nem is értekezlet volt, hanem közös gondolkodás. Elvileg minden csütörtökön lesz majd ilyen. Öröm volt kutatónak lenni ezen a fórumon.

Az egyetem adminisztrációja ma is nagyot villantott. Felhívtak, hogy melyik egyetemen is szereztem a PhD fokozatomat. Másfél hónap után – no komment.

Elmúlt egy újabb hét. Iszonyatos gyorsasággal repül az idő. Délutánra el is fáradtam rendesen, jól jön egy kis pihenés.

Kaptam egy e-mailt István kollégámtól, Görögországban járt. Ott is vannak különös állatok:

„Olvasgattam a blogodat és látom, hogy nagy kultusza van nálad a macskáknak. A görögöknél is nagyon sok horror filmbe illő utcamacska van, néhányat le is fényképeztem.”

(2011. július 24., vasárnap)

Lassan közeledett a hétvége, igyekeztem elhessegetni a gondolatot, hogy el kéne kezdeni azon törni a fejemet, mit kéne csinálni ezzel a fránya péntekkel és szombattal. Azt mindenestre eldöntöttem, hogy ha török, ha szakad felkeresem a Ramat Gan-i állatkertet a pihenőnapok egyikén. Az Internet alapján van egy szafari park és a közepén egy zsiráfos, elefántos állatkert.

Szóval már a logisztikai megoldások kidolgozásához kezdtem volna, amikor megcsörrent a telefonom. Miriam, anyukám unokatestvére hívott Sabesra, a közeli Ashkelonba. Ezen a héten volt édesanyja halálának negyedik évfordulója, s a Jahrzeit (halálozás évfordulója) alkalmából összegyűlt az ő és testvére teljes családja. Ezúttal végre megismerhettem mind a 8 másod-unokatestvéremet, akik közül akadt olyan, akivel még sosem találkoztam.

Péntek reggel a szokásos mosás, takarítás (az állatkerti kirándulás elcsúsztatva), majd irány a 63-as busz. Újra zene szólt rajta – na végre gondoltam magamban. Ahogy haladtunk befelé Tel-

Avivba, egyre többen lettünk a járművön. Az egyik megállóban néhány fiatal fel akarta tartóztatni a közösségi közlekedési eszközt, amíg a társaik odaérnek. A sofőr persze ezt nem hagyta, erre a már mozgásba lendült buszba akkorát rúgott az egyik srác kintről, hogy néhány cekkerekkel felpakolt néni kezéből kihullott a szombatra vásárolt dolgok többsége. Ijesztő volt, ... azért mifelénk nem szoktak a buszba rúgni.

Az Azriel Centernél lévő megálló már ismerem, mint a tenyerem. Fel a gyaloghídra, amelyet egy fura szivacszerű burkolat borít. Ha nem tudnám, hogy ezrek mennek végig rajta naponta, egyszer szívesen végigsétálnék mezítláb. Biztonsági ellenőrzés, s már bent is vagyok a plázában. Most vannak a legtöbben, mióta erre járok a HaShalom pályaudvarra. Egyszer korábban kéne jönnöm és szétnézni egy kicsit. Most sietek. Jegyautomata, 25 sékel, beléptető kapu, egy kis víz az útra, 2-es vágány. Először elmegy a rehovoti vonat, majd a modiini, s már be is fut az ashkeloni gyors. Ma sincsenek sokan. Hazautazó katonák, fiatalok, egy-két kisgyerekes család. Az emeletes vonat suhan Lod, Rehovot, Yavne és Ashdod érintésével a tengerparti városba. A telefonom szüntelenül cseng. Először Nathalie, az unokatesóm érdeklődik mizujs velem, majd Orna invitálna hozzájuk Sabesra, végül Áron, Miriam férje hív, merre járok. Ő jön majd értem az állomásra. Kintlétem óta ötödször érkez meg az ashkeloni pályaudvarra. Nincs tovább, a vonat idáig közlekedik. Lassan oszlik a tömeg. Ki busszal, ki taxival távozik, a szerencsésebbekért kijönnek a várostól távolabb épített indóházhoz. Áronnal suhanunk a családi találkozó felé. Belépünk Miriamékhoz, a ház gyerekzsivajtól hangos. Itt van mindenki, a házigazdákon kívül Miriam testvére Júda, feleségével Etivel. A 3+5 unoka férjekkel, feleségekkel, barátokkal és barátnőikkel, s mind a 2+7 dédunoka. Közös ebéd, minden szobából egy-egy újabb kis lurkó bukkán elő. Megható itt lenni, ebben a szép, étellel teli családi körben. Leülünk a nappaliban, s mielőtt Magda nénire emlékeznénk, az anyára, nagymamára, dédnagymamára,

bemutatnak mindenkinek, s nekem is bemutatnak mindenkit. Szó szerint meg vagyok hatódva.

A múltidézés után a közeli Safir temetőjébe indulunk. A sírnál mondtunk közösen imát. Megrendítő itt állni Béla bácsi, nagymamám testvére és felesége végső nyughelyénél. Dudival és menyasszonyával utazom oda és vissza is. Azt hiszem ő az egyik leginkább érdeklődő másodunokatesóm, persze leszámítva Josht, de ő katonai újságíró, azaz inkább olyan haditudósító féle, szóval neki szakmába vág.

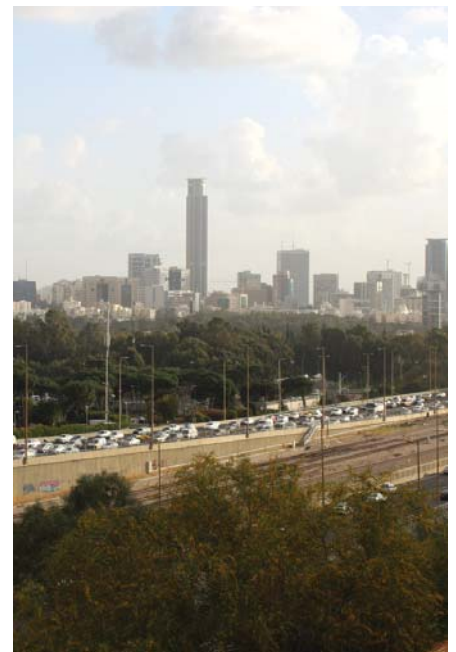
A temető kijáratánál búcsút veszünk egymástól, lassan jön a Szombat, mindenki elindul hazafelé. Én Miriamékkal maradok. Készülődés, zsinagóga, ünnepi vacsora. Terülj-terülj asztalkám... Áron édesanyjával sokat beszélgetek magyarul. A bencsolás (étkezés utáni áldás) után Joshsal együtt kísérjük haza.

Másnap pihenés, kis héber tanulás, alvás. Beszélgetés Miriammal, Orrital, Áronnal, Josh is benéz, tőle hallok először az oslói vérengzésről, szörnyű! Kora este Orna és Yossi ugrik be látogatóba, az ünnep kimenetele után ők visznek a pályaudvarra.

Csomagellenőrzés, jegyvásárlás, 3. vágány, emeletes vonat. Megállunk Ber Yakovban és Kfar Chabadban is. Tel-Aviv Hagana, s már a HaShalom következik. Még vagy 40 perc haza, s lassan vége a hétvégének.

Szép volt, kedves családi körben! ■

*Készült az Interneten folyamatosan publikált Posztdok Napló alapján –
www.kispaszti.com*





Löwinger Mancsi szakácskönyvéből

Vigyázz, cékla!

Ki nem emlékszik ere a két figyelmeztető szóra? Az asztalon a szép ünnepi Kabrosz, az étkészlet, a vendégek az ünnepi ruhájukban, az asztalon egy tál cékla. Miért? Mert vannak olyan ételek, amihez a cékla való, el sem lehet képzelni a gefiltefisht- a töltött halat cékla nélkül, jó sok tormával, a sült csirkének is jobb íze van céklával.

Nem beszélve arról, hogy a cékla egészséges, tele vitaminnal és ásványi anyagokkal, de ezek nem fontosak az átlagos háziasszonynak. A céklavizsga fontosabb, mint akár melyik táplálkozási szakértő véleménye.

Az első fontos tény az, hogy a háziasszony nem retteghet a cékla elkészítésétől: a hosszantartó főzés, a reszelés utána a konyha alapos takarítása. A torma reszelése sem könnyű, és a sírás a torma miatt bevezetés a későbbi sírásra, mikor a szép ünnepi abroszt ki kell dobni a foltok miatt. Ez a nagy dilemma, amihez képes Hamlet gyötrődése „Lenni vagy nem lenni?” az értelmetlen kérdés. Céklát tálalni vagy nem tálalni?

Nem emlékszem egy ételre sem amelytől úgy félek, mint a céklától, de a félelem mellett szeretem is. Ez az érzés kísér minden ünnepi asztalt, mert biztos, hogy az összes óvintézkedés mellett valaki biztos le fogja pecsételni az abroszt. Érdekes, hogy a háziasszonyon kívül másokat nem érdekel, és nem zavar ez a probléma. A háziasszony mosolyogva fogadja a vendégeket, de a mosolya mesterkél, mert a fejében rémképeket lát: ki lesz az, aki a szép abroszt lepecsételi, melyik nevetlen gyerek fog makacskodni,

hogy ő céklát akar, és abban a percben, hogy a szüleitől megkapja, le fogja pecsételni az abroszt. A felnőttek? Azok se jobbak, kapkodnak, nem figyelnek, beszélnek evés közben, egy szóval az abrosz ellenségei.

Sose mondják: Vigyázz! Uborka! Vagy Vigyázz! Paprika! Ez a cékla privilégiuma, hogy félnek tőle, de nem tudnak nélküle meglenni. Aminek meg kell történnie, az megtörténik, még nem volt olyan céklaevés hogy ne hagyjon foltot ruhán vagy abroszon. Ilyenkor a háziasszony a legjobban szeretett családtagra vagy vendégre is haragosan néz, nem szól egy szót sem, próbál mosolyogni, de belül sír. A láthatatlan noteszába újabb nevek kerülnek, azok, akiket nem szabad többé meghívni. Nem gondol arra, hogy talán az kell beírni, hogy nem szabad máskor céklát tálalni. Az nem! Láthatatlan szövetség van a háziasszonyok és a cékla között, a cékla továbbra is asztalra fog kerülni.

Ma a modern technológiának köszönhetően a mosóporok legyőzik a cékla makacs foltjait, és az asztal melletti békés együttlét visszatér. A félelmet a céklától félre lehet tenni. Két új trendet találunk a mai konyhában. Az első: a céklát nem vízben főzzük, ha-

nem jól meg mossuk és fóliába csomagolva meleg sütőben kb. 1 óra hosszat sütjük. Ha nagyobbak, akkor adjunk hozzá meg 30 percet. A sütés megtartja a vitaminokat és a többi tápanyagot, amelyek a forró vízben főzés állapot elvesznek. Miután kihűlt, a megszokott módon lehet elkészíteni. Kipróbáltam és valóban jó módszer, de nem tudom bizonyítani, hogy a vitaminok benne maradtak-e, vagy nem. Nem láttam őket. A második trend: nyersen használni a céklát. Ilyen lesz a következő recept.

Vitamin saláta céklával

Hozzávalók: 1 nagy vagy 2 kisebb nyers cékla, 1 sárgarépa, 2 nyers uborka, 4 db retek. 2 savanyított uborka, fél pohár magkeverék: dió apróra vágva, napraforgómag, tökmag, fenyőmag, mandula apróra vágva. Ez mind megpirítva egy kis olíva olajban.

Salátaöntet: 1/3 pohár citromlé, 1/3 pohár olíva olaj, 1 kávéskanál mustár, 1 gerezd fokhagyma összenyomva, 1 kávéskanál méz vagy datolyaméz, 1 kávéskanál balsamecet, só, bors.

Elkészítés: a céklát nagylyukú reszelőn megreszeljük. A sárgarépát ugyanúgy reszeljük rá a céklára. Nem keverjük össze a kettőt. A két féle uborkát meg a retket vékony szeletekre vágjuk és szépen elrendezzük a céklán és a sárgarépán. Rászórjuk a magokat. Összekeverjük a salátaöntetet és csak tálalás előtt locsoljuk meg vele a salátát.

Jó étvágyat! ■

Orna Mondschein

Temetői hírek – nyitva tartás az ünnep alatt

A komáromi zsidó temető nyitva tartása az alábbiak szerint módosul Pészachkor:

2013. március 25. hétfő	Erev Pészach	12:00-ig
2013. március 26. kedd	Pészach 1. napja	zárva
2013. március 27. szerda	Pészach 2. napja	zárva
2013. március 28. csütörtök	félünnep	nyitva
2013. március 29. péntek	állami ünnep	12:00-ig
2013. március 30. szombat	Shabat	zárva
2013. március 31. vasárnap	félünnep	12:00-ig
2013. április 1. hétfő	Pészach 7. napja	zárva
2013. április 2. kedd	Pészach 8. napja	zárva



A sírkert április 3-tól a szokásos rend szerint, szombat kivételével mindennap látogatható.

Netradičná židovská svadba

Vstup do manželstva je jedným z najdôležitejších a najvzácnejších dní v živote dvoch ľudí, ktorí sa rozhodnú žiť spolu, založiť si rodinu. Svadba, tak ako v každej spoločnosti, je aj v židovskej komunite vzácnou príležitosťou na vzájomné stretnutia rodiny a priateľov, ktorí prichádzajú mladomanželov vyprevedať na spoločnú cestu.

Pravda, hovorí sa, že výnimka potvrdzuje pravidlo. Tak to bolo aj v nedeľu 18. mája 1975, keď sa uskutočnila netradičná židovská svadba v komárňanskom Menháze. Nekonal sa vzrušené prípravy na obrad, nepieklo a nevarilo sa slávnostné menu. Všade bolo ticho a aj svadobčania a niekoľko hostí sa do budovy vkrádalo potajomky. Nevesta nemala dlhé biele šaty, ani závoj, ani kyticu. Pod rúškom tajomstva sa konal obrad pod chupou, aby sa splnil základný predpoklad začiatku spoločného života mladého páru. Možno sa spýtate, prečo to tak bolo, aká bola príčina týchto nepochopiteľných súvislostí.

Vysvetlenie dáva doba, v ktorej sme žili. Nepriala náboženstvu a jeho prejavom, najmä vtedy, ak sa to priečilo vládnucej ideológii. Nebolo predstaviteľné, že by sa mladá učiteľka vydávala podľa pravidiel svojej viery. Ale keď si to rodinná tradícia priam vyžadovala, musela rodina riskovať a obrad vykonať v inom meste, tam kde „nás nikto nepoznal.“

Bolo to ponižujúce, nedôstojné, ale nedalo sa nič robiť. A

tak sa ženích z jedného mesta južného Slovenska a nevesta z druhého mesta stretli pod chupou v Komárne. Bolo to pragmatické riešenie, pretože otec nevesty prišiel na obrad na priepustku z komárňanskej nemocnice, kde sa liečil u vynikajúceho oftalmológa. Prítomných bolo len niekoľko najbližších príbuzných a oddávajúci duchovný. Pohostením boli iba dva klasické krásne barchesy, ktoré napiekla ženichova matka. Po obrade sadol ženích do auta s poznávacou značkou svojho mesta, nevesta do iného auta a tak potichu, ako prišli, sa aj rozišli do svojich domovov.

Litera judaistického zákona tak bola naplnená. No ani tajnosť nebola nič platná, lebo nevesta i tak prišla o svoje zamestnanie v školstve. Žiaľ, našla sa asi „dobrá duša“, ktorá udalosť oznámila na úradoch...

Odvtedy prešlo už veľa rokov, ale na udalosť v Menháze si stále spomíname. Nielen preto, že to bol náš svadobný deň, ale aj preto, že nám pripomína obdobie, keď nebolo vôbec jednoduché zachovať si dôstojne svoju identitu a príslušnosť k viere našich rodičov. A preto sa náš svadobný deň nezachoval ani na fotografii. Treba podotknúť, že sme neboli jediní, pretože veľa mladých párov, a nielen židovských, prežilo podobné peripetie. ■

Katka

Stretnutia...

Pred niekoľkými mesiacmi zazvonil telefón a jedna mladá Izraelčanka prejavila záujem o židovskú komunitu v Komárne. Chcela sa dozvedieť niečo o svojich koreňoch, jej mamička a starí rodičia pochádzajú z tohto mesta. Po niekoľkých týždňoch sa vybrala na cestu do nášho mesta ležiaceho pri Dunaji. O tomto sme už písali v jednom z predchádzajúcich čísel Spravodajcu.

V polovici februára sme mali možnosť opäť sa stretnúť s našimi priateľmi. V ich spoločnosti sme spoznali krásne morské pobrežie a pozoruhodnosti mesta Netanya. Na večeru bo-

la pozvaná aj absolventka komárňanskeho benediktínskeho gymnázia Magda Steiner, ktorá spolu so svojou sestrou po strašidelných vojnových zážitkoch odišli do vtedy novovzniknutého štátu Izrael. Pre nás to bol obrovský zážitok, stretnúť sa v tento pekný večer s osobou, ktorú sme poznali iba z rozprávania našej babičky. Vypočuli sme si mnoho informácií o živote v Komárne pred vojnou a o útrapách prežitých v rokoch 1930-1940.

Ďakujeme hostiteľkám Miriam a Mayi Assif, tete Magde a jej rodine, všetkým, ktorí prispeli k tomu, aby bol náš pobyt v svätej zemi ešte pozoruhodnejší! ■



Siedmy adar v Galante

V nedeľu 24. februára 2013 sa v galantskej modlitebni už tradične konalo stretnutie členov domácej náboženskej obce, ale aj súvercov z iných slovenských miest, ako aj zo zahraničia. Zajin adar je dňom narodenia a úmrtia proroka Mojžiša. No zároveň aj významnou epizódou v dejinách galantských Židov.

„Tak, ako všade na svete, aj my si pripomíname veľkého učiteľa Tóry. Je tu však ešte niečo, čo je špeciálne naše, pretože sa dotýka osudu našich predkov,“ povedal predseda náboženskej obce Vojtech Fahn. Keď v meste prepukla morová epidémia, všemožne hľadali pomoc. Keď prišli za rabínom Telčom, položil im otázku, či dodržiavajú všetky predpisy a zvyky. Vtedy si uvedomili, že bola prerušená tradícia návštevy a pohostenia v každej židovskej domácnosti. Keď ju obnovili, epidémia ustala. „Odvtedy sa na Zajin Adar dodržiava zvyk, ktorý robí galantskú obec jedinečnou v celom židovskom svete a zároveň nás spája,“ hovorí V. Fahn.

Dopoludnia členovia chevra kadiša navštívili každú galantskú rodinu, kde ich čakalo pohostenie. Následne sa na cintoríne konalo pietne stretnutie a popoludní bohoslužba a spoločenské posedenie v priestore modlitebne a kultúrnej miestnosti obce. Pozvanie prijali členovia náboženských obcí, ale aj ďalší hostia, medzi nimi tajomník ÚZ ŽNO v Bratislave Martin Kornfeld v zastúpení predsedu, bratislavský ra-

bín Baruch Myers, piešťanský rabín Zeev Stiefel a rabín Josh Ahrens s manželkou a dcérkou z Zürichu. Prišli aj rodáci zo zahraničia. V posledných rokoch pravidelne prichádza na toto podujatie rodáčka z Galanty, Eva Kesselmannová, rodená Müllerová, ktorá žije v Londýne už niekoľko desaťročí. Svoj vzťah k rodisku a pamiatke svojich rodičov vyjadruje aj tým, že každoročne privezie so sebou niektoré zo svojich vnúčat, aby na vlastné oči zažili túto atmosféru. Evička nás tento rok obdarovala ilustrovanou knihou Ester, ktorá bola pri príležitosti bat micva jej vnučiek venovaná rodičom. Ďakujeme!

Pri príležitosti 7. adaru, ktorý je zároveň aj dňom chevra kadiša, si účastníci pripomenuli súvercov z Galanty a ostatných náboženských obcí, ktorí nás opustili v uplynulom roku. Za všetkých spomeňme našich rovesníkov, priateľov, príbuzných, Katku Kramerovú a Pavla Löwingerera. Na ich počesť zaznela zádušná modlitba El mole rachamim, ktorú predniesli prítomní rabíni a pán Messinger z Nových Zámkov.

Po oficiálnej časti slávnosti sa už medzi hosťami rozprúdilo živé šmuzovanie, spojené s tradičným pohostením. Vajičko, veľká zemľa zvaná „lábelli“, vynikajúce ryby v orechovej omáčke z kuchyne pani Blanky Löwingerovej. Každý z účastníkov si prial, aby tu mohol byť aj na budúci rok! ■

K. Potoková

Pracovná doba na sekretariáte ŽNO v priebehu Pesachu:

25. marca 2013 – pondelok	Erev Pesach	zatvorené
26. marca 2013 – utorok	1. deň Pesachu	zatvorené (18:00 – seder!)
27. marca 2013 – streda	2. deň Pesachu	zatvorené
28. marca 2013 – štvrtok	polosviatok	otvorené
29. marca 2013 – piatok	štátny sviatok	zatvorené
30. marca 2013 – sobota	Šabat	zatvorené
31. marca 2013 – nedeľa	polosviatok	zatvorené
1. apríla 2013 – pondelok	7. deň Pesachu	zatvorené
1. apríla 2013 – utorok	8. deň Pesachu	zatvorené

Od 3. apríla 2013 platí zaužívaný poriadok.

Informácia o cintoríne

Komárňanský židovský cintorín bude v priebehu Pesachu otvorený takto:

25. marca 2013 – pondelok	Erev Pesach	do 12.00 hod.
26. marca 2013 – utorok	1. deň Pesachu	zatvorené
27. marca 2013 – streda	2. deň Pesachu	zatvorené
28. marca 2013 – štvrtok	polosviatok	otvorené
29. marca 2013 – piatok	štátny sviatok	do 12.00 hod.
30. marca 2013 – sobota	Šabat	zatvorené
31. marca 2013 – nedeľa	polosviatok	do 12.00 hod.
1. apríla 2013 - pondelok	7. deň Pesachu	zatvorené
1. apríla 2013 - utorok	8. deň Pesachu	zatvorené

Od 3. apríla môžete navštevovať cintorín podľa zaužívaného poriadku, každodenne mimo soboty.

Purim v Komárne

Vklube Šalom ŽNO v Komárne sme už tradične, spoločne oslavovali sviatok Purim. V poslednej dobe sa k nám prinavrátilo viacero členov, rozrástli sme sa o takých súvercov, ktorí predtým k nám nechodili.

Prosíme vás, aby ste sa s nami podieľali na spoločných zážitkoch, programoch, naučili sa spolu s nami základy židovstva. Naše programy sú pre vás otvorené a očakávame vás v priateľskom ovzduší.

V nedeľu poobede sme hostí privítali vo vyzdobenej sále, v pestrých, veselých maskách, na stole hamanove taštičky, čerstvý barches. Koordinátor programov Tamás Paszternák privítal prítomných a predstavil hostí.

Prvý vystúpil Mihály Riszovannij, hovoril o význame tohto sviatku, zástupca Chabadu David Adri prečítal v hebrejčine Megilu – Knihu Ester. Všetci prítomní obdržali šlachmónes (dar) od rodiny Adri a od ÚZ ŽNO. Požehnanie na barches predniesol Mihály Riszovannij.

Docentka bratislavskej univerzity dr. Zuzana Vitálová potom prednášala dvojazyčne, v slovenčine a v maďarčine, o Franzovi Lehárovi, známom hudobnom skladateľovi, rodákovi z Ko-

márna, hovorila o jeho živote, prednášku spestrila hudobnými vložkami.

Následne András Paszternák, ktorý sa už dlhšiu dobu zdržiava v Izraeli v Ramat Gane, sprostredkoval pomocou in-

ternetu priamu reportáž o tom, ako sa oslavuje Purim v Izraeli.

Program sa skončil tombolou, viedol ju náš predseda Antal Pasternák, ktorý daroval aj väčšinu cien.

Ďakujeme každému, kto prišiel medzi nás, a aj tým, ktorí naše popoludnie obohatili vlastnoručne upečenými zákuskami. Ďakujeme! ■

PT



Gymnazisti z Velkého Mederu navštívili Menház

V piatok 22. februára navštívilo Menház 50 žiakov tretieho a štvrtého ročníka gymnázia. Ich cieľom bolo spoznať židovskú kultúru, náboženstvo, tradície. V sprievode štyroch profesorov strávili v meste štyri hodiny. Spolupráca ŽNO v Komárne a gymnázia sa začala v roku 2004, odvtedy profesor dejepisu László Varga, ktorý je už v dôchodku, každoročne usporiada pamätný deň v škole vo Velkom Mederi. Teraz to bolo po prvýkrát, čo žiaci prišli k nám na návštevu.

V Menháze si najskôr prezreli synagógu, následne sme im premietli dokumentárny film a živote komunity v Komárne. Tamás Paszternák sa pomocou prezentácie pokúsil odpovedať žiakom na otázku, kto je Žid a koho pokladáme za Žida. Prezentáciu o židovských sviatkoch viedla autorka tohto článku. S radosťou konštatovala, že väčšina mladých ľudí bola zvedavá, zaujímali sa o židovský festival. Výborne sa cítili aj pri hre s drejdlom (trendelli). Náladu ešte zlepšil tradičný purimový zákusok s názvom hamanove taš-

tičky. Veľký úspech mala akcia „napíšem svoje meno po hebrejsky“, ktorej cieľom bolo pomocou hebrejského jazyka priblížiť židovskú kultúru, obrátiť pozornosť na to, že komplikovanosť japončiny sa blíži k štátnemu jazyku štátu Izrael.

Doobedňajší program sa končil kla-

dením vencov, napriek sneženiu a silnému vetru sme sa krátko poprechádzali aj v židovskom cintoríne.

Myslím si, že učenie o židovstve je potrebné preto, aby sa prekonali mylné predstavy, ktoré väčšinou tvoria základ antisemitizmu. ■

Miklós Dóri



Výmena textílií v synagóge

Začali sme prípravu na výmenu textílií v synagóge. Na základe tradícií pripravujeme jednu tradičnú farebnú súpravu (modrú) a jednu sviatočnú bielu, výroba prebieha v Izraeli v dielni Aarona Ajzeberga. Jednotlivé súpravy sú zložené z 3 kusov (parochet- záclona na Tóru, prikrývka na bimu – stôl, kde sa číta Tóra a prikrývka na omed – kde sa modlí predmodliteľ). Aj naďalej očakávame Vaše dary s označením „Textil“ na našom bankovom účte, alebo na sekretariáte. Za doterajšie dary Vám ďakujeme! ■

Úspešné projekty

Z projektu Národného kultúrneho fondu Maďarska sme aj v tomto roku obdržali podporu na vydávanie Spravodajcu. Mesto Komárno poskytlo zo sociálneho a kultúrneho fondu príspevok na činnosť ŽNO. Naše kultúrne a vzdelávacie aktivity sa v roku 2013 môžu realizovať aj za pomoci Nadácie Ezra. Ďakujeme! ■

Študenti navštívili Menház

Študenti doktorského štúdia navštívili pod vedením Ildikó Bajcsi 3. marca Menház. Považujeme to za dôležitú udalosť, že nás v priebehu dvojdnovej návštevy, v rámci doškolenia, požiadali o návštevu synagógy. V mene ŽNO skupinu prijali členovia vedenia, Zsuzsanna Kertész Paszternákné a dr. Vojtech Novák, po návšteve synagógy zodpovedali na otázky poslucháčov. ■



Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodajca, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ ŽNO, klub Šalom a Spravodajcu podporili: Gregušová Eva, Vajnorská Terézia (Jeruzalem), Šajmovičová Zuzana (Piešťany), Šalátiová Alžbeta (Leva), Boček Péter (Košice) a ďalší darcovia, ktorí si priali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ ÚZ ŽNO rokoval dňa 28. februára v Bratislave, zaoberal sa aktuálnymi otázkami, prijal správu o činnosti v roku 2012 a rozpočet na rok 2013.

☆ Naša miniknižnica Bélu Spitzera obdržala ďalšie knihy. Z peňazí získaných v súťaži sme mali možnosť zaobstaráť si knihy v slovenčine a v maďarčine.

☆ Pri príležitosti sviatkov Purim a Pesach sme dostali dekoračné prvky a izraelské obrázky od dr. Andrása Paszternáka a Tamása Paszternáka.

Členské poplatky

Žiadame našich súvercov, aby ukázali, resp. na sekretariáte zaplatili členský poplatok na rok 2013. Poplatok v roku 2013 je nezmenený: 10,- EUR/osoba, študenti, dôchodcovia a nezamestnaní 4,- EUR/osoba. Radi prijmeme aj vaše dary! ■

Poplatok za ošetrovanie cintorína

Žiadame tých, ktorí majú rodinu, známých pochovaných na židovskom cintoríne v Komárne, aby podľa možnosti ešte pred začatím jarných prác zaplatili poplatky za ošetrovanie hrobov. ■



Purim v Komárne



V klube Šalom ŽNO v Komárne sme už tradične, spoločne oslavovali sviatok Purim. Náš článok na strane 3.

Komárňanské dni

ŽNO v Komárne sa aj v tomto roku zapojí do aktivít Komárňanských dní. Plánujeme nasledujúce udalosti: nedeľa 28. apríla 2013 – Sviatok Lag Ba Omer – poobede bude deň otvorených dverí a následne o 16.00 hod. koncert orchestra KlezMehrin z Brna. Vstup voľný. S podrobným programom vás oboznámime v aprílovom čísle Spravodajcu. ■



Siedmy adar v Galante. Náš článok na strane 4.

Sviatok Pesach

Pesach sa v tomto roku začína v pondelok večer 25. marca. Oslavujeme dva večery - 25. a 26. marca, 26. a 27. sú hlavné sviatky (utorok a streda) v dňoch 28. - 31. marca sú tzv. polosviatky a 1. a 2. apríla (pondelok, utorok) sú posledné dva dni sviatku a sú to hlavné sviatky. Milí čitatelia prajeme Vám kóšer Pesach! ■

Vydávame modlitebnú knihu

Po dlhých prípravných prácach vydávame novú modlitebnú knihu obsahujúcu požehnania po jedle a piesne, s obálkou našej ŽNO. Modlitby a piesne preložil Zsolt Balla, rabín z Lipska. Je to pokračovanie už predtým vydanej modlitebnej knihy na piatok večer. Publikáciu vydáme v 150 exemplároch. Obálku navrhol Richard Saláth. Veríme, že naši súverci sa často budú modliť a spievať z tejto knihy. ■

Objednajte si barches aj pecivo!

Barches a kóšer pecivo (napr. kačkový koláč) si môžete na sekretariáte objednať v nasledujúcich dňoch: **26. apríla**, tel: 7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk. Objednávky, prosím, zašlite vždy do stredy. Prajeme vám dobrú chuť! ■

